

TARYBOS SPRENDIMAS 2009/1012/BUSP

2009 m. gruodžio 22 d.

dėl paramos ES veiklai, kuria siekiama trečiojoje šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir Tarybos bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

pabrėžiama eksporto kontrolės svarba siekiant sustabdyti ginklų platinimą.

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 26 straipsnio 2 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) 1997 m. birželio 26 d. Taryba priėmė ES neteisėtos prekybos įprastine ginkluote prevencijos ir kovos su ja programą, įpareigodama ES ir valstybes nares kartu imtis veiksmų padedant kitoms šalims vykdyti neteisėtos prekybos ginklais prevenciją ir kovoti su ja.

(2) 2008 m. gruodžio 8 d. Taryba priėmė Bendrąją poziciją 2008/944/BUSP, nustatančią bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę, kuria nustatomi aštuoni įprastinės ginkluotės eksporto kriterijai⁽¹⁾, kuria įsteigiamas informavimo ir konsultavimo mechanizmas, skirtas pranešimams apie atsakymus išduoti licenciją, ir įvedama skaidrumo procedūra numatant skelbti ES metines ataskaitas apie ginklų eksportą. Ta Bendrąją poziciją svariai prisidedama prie ginklų eksporto kontrolės politikos įvairiose šalyse suderinimo, o joje nustatytiems principams bei kriterijams oficialiai pritarė kelios trečiojoje šalys.

(3) Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP 11 straipsnyje teigiama, kad valstybės narės dės visas pastangas, kad paskatintų kitas ginklus eksportuojančias valstybes laikytis tos bendrosios pozicijos kriterijų.

(4) 2003 m. gruodžio 12 d. valstybių ir Vyriausybės vadovų priimtoje Europos saugumo strategijoje yra išdėstyti penki pagrindiniai iššūkiai, kurie iškyla ES pasibaigus šaltajam karui: terorizmas, masinio naikinimo ginklų platinimas, regioniniai konfliktai, valstybių silpnėjimas ir organizuotas nusikalstamumas. Keturių iš šių penkių iššūkių atveju pagrindinę problemą sukuria nekontroliuojamos įprastinės ginkluotės apyvartos padariniai. Iš tiesų, nekontroliuojamas ginklų perdavimas sudaro palankias sąlygas išgalėti terorizmui ir organizuotam nusikalstamumui bei labai prisideda prie konfliktų įžiebimo ir plitimo bei valstybės struktūrų žlugimo. Be to, strategijoje

(5) Tarptautiniu teisės aktu, įgalinančiu valstybes laiku ir patikimai identifikuoti ir susekti neteisėtus šaulių ir lengvuosius ginklus, kurį 2005 m. gruodžio 8 d. priėmė Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, siekiama sustiprinti galiojančių dvišalių regioninių ir tarptautinių susitarimų, skirtų užkirsti kelią neteisėtai prekybai šaulių ir lengvaisiais ginklais visais jos aspektais, kovoti su ja ir ją panaikinti, veiksmingumą bei juos papildyti.

(6) 2005 m. gruodžio 15–16 d. susitikime Europos Vadovų Tarybos priimtoje ES kovos su neteisėtu šaulių ir lengvųjų ginklų bei jų šaudmenų kaupimu ir nelegalia prekyba jais strategijoje nustatyta, kad ES turėtų regionų ir tarptautiniu lygiu remti eksporto kontrolės stiprinimą ir skatinimą taikyti Elgesio kodekse ginklų eksporto srityje, kuris vėliau buvo pakeistas Bendrąja pozicija 2008/944/BUSP, nustatytus kriterijus, *inter alia*, padėdama trečiojoje šalims rengti nacionalinės teisės aktus šioje srityje ir skatindama taikyti priemones, skirtas didinti skaidrumą.

(7) 2006 m. gruodžio 6 d. JT Generalinė Asamblėja, pritarus visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms, priėmė Rezoliuciją 61/89 „Sutarties dėl ginklų prekybos link: įprastinės ginkluotės importo, eksporto ir perdavimo bendrų tarptautinių standartų nustatymas“. 2006 m. gruodžio mėn. ir 2007 m. birželio bei gruodžio mėn. Taryba priėmė išvadas, kuriose pabrėžiama, kad ES ir valstybės narės svarbu atlikti aktyvų vaidmenį ir bendradarbiauti su kitomis valstybėmis bei regioninėmis organizacijomis Jungtinėse Tautose vykstančiuose procesuose, kad būtų nustatyti bendri įprastinės ginkluotės importo, eksporto ir perdavimo tarptautiniai standartai, kuriais būtų labai prisidėta prie kovos su nepageidaujama ir neatsakingu įprastinės ginkluotės platinimu, kuris kelia grėsmę taikai, saugumui, vystymuisi ir visokeriopai pagarbai žmogaus teisėms.

(8) 2008 m. kovo 17 d. Taryba priėmė Bendrusios veiksmus 2008/230/BUSP dėl paramos ES veiklai, kuria siekiama trečiojoje šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir ES elgesio kodekse ginklų eksporto srityje nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi⁽²⁾; paskutinį kartą veikla pagal šiuos bendrusios veiksmus buvo vykdoma 2009 m. spalio 27–28 d.,

⁽¹⁾ OL L 335, 2008 12 13, p. 99.

⁽²⁾ OL L 75, 2008 3 18, p. 81.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekiant praktiškai įgyvendinti:

- Europos saugumo strategiją,
- ES kovos su neteisėtu šaulių ir lengvųjų ginklų bei jų šaudmenų kaupimu ir nelegalia prekyba jais strategiją,
- Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP 11 straipsnį,
- ES neteisėtos prekybos įprastine ginkluote prevencijos ir kovos su ja programą,
- Tarptautinį teisės aktą, įgalinantį valstybes laiku ir patikimai identifikuoti ir susekti neteisėtus šaulių ir lengvuosius ginklus, ir
- Tarybos išvadas dėl Tarptautinės sutarties dėl prekybos ginklais,

Europos Sąjunga remia veiklą, kuria siekiama tokių tikslų:

- a) trečiojoje šalyse skatinti kriterijų ir principų, numatytų Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP, laikymąsi;
- b) padėti trečiosioms šalims rengti ir įgyvendinti teisės aktus, siekiant užtikrinti veiksmingą ginklų eksporto kontrolę;
- c) padėti trečiosioms šalims rengti mokymą licencijas išduodantiems pareigūnams, siekiant užtikrinti tinkamą ginklų eksporto kontrolės įgyvendinimą ir vykdymą;
- d) padėti trečiosioms šalims bei regionams rengti nacionalines bei regionines ataskaitas ginklų eksporto srityje ir skatinti kitas tikrinimo formas tam, kad būtų skatinamas skaidrumas ir atskaitomybė ginklų eksporto srityje;
- e) skatinti trečiąsias šalis remti Jungtinių Tautų procesą, kuriuo siekiama priimti teisiškai įpareigojančią tarptautinę sutartį, nustatančią pasaulinės prekybos įprastine ginkluote bendruosius standartus, ir padėti užtikrinti, kad tos šalys galėtų laikytis tų bendrųjų standartų, kurie gali būti nustatyti.

2. Išsamus 1 dalyje nurodytų projektų aprašas pateikiamas priede.

2 straipsnis

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (VĮ) atsako už šių bendrųjų veiksmų įgyvendinimą.

2. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų projektų techninį įgyvendinimą vykdo šis vykdomasis subjektas:

Vokietijos federalinė ekonomikos ir eksporto kontrolės tarnyba (BAFA).

3. Vykdomasis subjektas vykdo jam pavestas užduotis VĮ atsakomybe. Šiuo tikslu VĮ sudaro būtinus susitarimus su vykdomąja agentūra.

3 straipsnis

1. 1 straipsnio 2 dalyje nurodytiems projektams įgyvendinti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 787 000 EUR.

2. Iš 1 dalyje nurodytos sumos finansuojamos išlaidos tvarčios laikantis Sąjungos biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.

3. Komisija prižiūri, ar šio straipsnio 1 dalyje nurodyta ES parama naudojama tinkamai. Šiuo tikslu ji sudaro finansavimo susitarimus su 2 straipsnio 2 dalyje nurodytu vykdomuoju subjektu. Finansiniuose susitarimuose numatoma, kad vykdomasis subjektas turi užtikrinti ES paramos matomumą, proporcingą jos dydžiui.

4. Komisija siekia, kad 3 dalyje nurodytas finansavimo susitarimas būtų sudarytas kuo greičiau po šio sprendimo įsigaliojimo. Ji informuoja Tarybą apie sunkumus, su kuriais gali būti susidurta minėto proceso metu, ir praneša susitarimų sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Surengus paskutinį praktinį seminarą ir įgyvendinus paskutinę darbuotojų mainų programą, ES misijos vadovai surengs pagal šį sprendimą kiekvienoje paramą gaunančioje šalyse faktinę pažangos, pasiektos kiekvienoje iš paramą gaunančių šalių, ataskaitą.

2. VĮ informuoja Tarybą apie šio sprendimo įgyvendinimą teikdama reguliarias ataskaitas, kurias parengia 2 straipsnio 2 dalyje nurodytas vykdomasis subjektas ir šio straipsnio 1 dalyje nurodyti misijos vadovai. Atlikdama vertinimą Taryba remiasi šiomis ataskaitomis. Komisija teikia informaciją apie projektų finansinį įgyvendinimą, kaip nurodyta 3 straipsnio 3 dalyje.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Jie netenka galios praėjus 24 mėnesiams nuo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansavimo susitarimo sudarymo dienos arba po šešių mėnesių nuo jo priėmimo dienos, jeigu per tą laikotarpį nebuvo sudarytas joks finansavimo susitarimas.

6 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2009 m. gruodžio 22 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. CARLGREN

PRIEDAS

Parama ES veiklai, kuria siekiama trečiosiose šalyse skatinti ginklų eksporto kontrolę ir Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų principų bei kriterijų laikymąsi**I. Tikslai**

Šio sprendimo bendri tikslai yra:

- a) trečiosiose šalyse skatinti Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP nustatytų kriterijų ir principų laikymąsi;
- b) padėti trečiosioms šalims rengti ir įgyvendinti teisės aktus, siekiant užtikrinti veiksmingą ginklų eksporto kontrolę;
- c) padėti šalims rengti mokymą licencijas išduodantiems pareigūnams, siekiant užtikrinti tinkamą ginklų eksporto kontrolės įgyvendinimą ir vykdymą;
- d) padėti šalims bei regionams rengti nacionalines bei regionines ataskaitas ginklų eksporto srityje ir skatinti kitas tikrinimo formas tam, kad būtų skatinamas skaidrumas ir atskaitomybė ginklų eksporto srityje;
- e) skatinti trečiąsias šalis remti Jungtinių Tautų procesą, kuriuo siekiama priimti teisiškai įpareigojančią tarptautinę sutartį, nustatančią pasaulinės prekybos įprastine ginkluote bendruosius standartus, ir padėti užtikrinti, kad tos šalys galėtų laikytis tų bendrųjų standartų, kurie gali būti nustatyti.

II. Projektai

Tikslas:

Teikti techninę pagalbą atitinkamoms trečiosioms šalims, kurios parodė esančios pasiryžusios gerinti savo standartus ir praktikos pavyzdžius karinės technologijos bei įrangos eksporto kontrolės srityje ir suderinti savo standartus bei praktikos pavyzdžius su standartais ir praktikos pavyzdžiais, dėl kurių susitarė ir kurias taiko Europos Sąjungos valstybės narės bei kurie yra nustatyti Bendrojoje pozicijoje 2008/944/BUSP bei ją papildančiame Naudojimo vadove.

Aprašai ir numatomos išlaidos:

- i) praktiniai seminarai su šalių grupėmis

Projektas įgyvendinamas surengiant penkis dviejų dienų praktinius seminarus, į kuriuos bus kviečiami atrinktų šalių grupės Vyriausybės pareigūnai, muitinės pareigūnai ir licencijas išduodantys pareigūnai. Gali būti pakviesti ir gynybos pramonės atstovai. Praktiniai seminarai rengiami paramą gaunančioje šalyje arba kitoje vietoje, kurią parenka VĮ. Mokymą atitinkamose srityse vykdys ekspertai, kurie gali būti iš ES valstybių narių nacionalinių administracijų, iš šalių, kurios laikosi Bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP iš ES Tarybos sekretoriato ir (arba) atstovaujantys privačiam sektoriui (įskaitant nevyriausybinės organizacijas);

- ii) darbuotojų mainai

Įgyvendinant projektą bus surengti ne daugiau kaip keturi ne ilgesni kaip vieno mėnesio trukmės paramą gaunančių šalių Vyriausybės pareigūnų ir (arba) licencijas išduodančių pareigūnų darbo arba mokomieji vizitai į atitinkamas ES valstybių narių valdžios institucijas, arba ne daugiau kaip keturi ne ilgesni kaip vieno mėnesio trukmės ES valstybių narių Vyriausybės pareigūnų ir (arba) licencijas išduodančių pareigūnų darbo arba mokomieji vizitai į atitinkamas paramą gaunančių šalių valdžios institucijas ⁽¹⁾.

III. Trukmė

Bendra numatoma projektų įgyvendinimo trukmė – 24 mėnesiai.

IV. Paramos gavėjai

2010 m. pirmas pusmetis:

- i) Vakarų Balkanų šalys (Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kroatija, Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija ir Serbija),
- ii) Viduržemio jūros regiono Šiaurės Afrikos šalys partnerės pagal Europos kaimynystės politiką (Alžyras, Egiptas, Libija, Marokas, Tunisas).

⁽¹⁾ Institucijos, kurių darbuotojai dalyvaus mainų programoje, VĮ siūlymu bus atrinktos atitinkamoje Tarybos darbo grupėje.

2010 m. antras pusmetis:

Rytų Europos ir Kaukazo šalys partnerės pagal Europos kaimynystės politiką (Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Gruzija, Moldova, Ukraina).

2011 m. pirmas pusmetis:

Vakarų Balkanų šalys (Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kroatija, Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Juodkalnija, Serbija).

2011 m. antras pusmetis:

Rytų Europos ir Kaukazo šalys partnerės pagal Europos kaimynystės politiką (Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Gruzija, Moldova, Ukraina).

Jei dėl nenumatytų aplinkybių būtina iš dalies pakeisti paramos gavėjų sąrašą arba praktinių seminarų laiką, Įprastinės ginkluotės eksporto darbo grupė (COARM) VĮ siūlymu ir konsultuodamasi su Komisija, gali nuspręsti tai padaryti.

Jeigu viena iš pirmiau minėtų šalių nepageidautų dalyvauti praktiniame seminare, galima papildomai atrinkti ⁽¹⁾ kitas šalis partneres pagal Europos kaimynystės politiką iš toliau nurodytų šalių partnerių: Izraelio, Jordanijos, Libano, Palestinos Vadovybės kontroliuojamos teritorijos ir Sirijos.

V. Poveikio įvertinimas

Šio sprendimo ir Bendrijų veiksmų 2008/230/BUSP poveikis turėtų būti techniniu būdu įvertintas surengus paskutinį praktinį seminarą ir įgyvendinus paskutinę darbuotojų mainų programą pagal šį sprendimą. Tai bus atliekama faktinėmis ataskaitomis apie atitinkamų teisės aktų priėmimą, eksporto kontrolės institucijų įsteigimą ir veiksmingos eksporto kontrolės mechanizmų nustatymą paramą gaunančiose šalyse. Šias ataskaitas parengs ES misijos vadovai kiekvienoje iš paramą gaunančių šalių.

⁽¹⁾ VĮ siūlymu susitariama atitinkamoje Tarybos darbo grupėje.